

Türkiye
YENİÇAĞ

— Dünyayı Türkçe Okuyun —

Bugünkü YENİÇAĞ »

ANASAYFA

YAZARLAR

SİYASET

EKONOMİ

DÜNYA

GÜNCEL

SPOR

FOTO GALERİ

VİDEO

KİTAP

DİĞER »

06 Şubat 2019

Kitap okuyanın dayanılmaz vergi çilesi!

Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin yürürlüğe girmesi ile kanun yapma tekniği ve mevzuatı izleme uygulamasında kargaşa yaşanmaktadır. Saray'dan hazırlanan ve bürokrasinin alışık olmadığı dil ve üslup düzenlemelerinin uygulayıcılara aktarılmasında büyük sıkıntılar bulunmaktadır. Yükümlülerin iş ve işlemlerini izleyen serbest muhasebeci mali müşavirler ile mali mevzuatı uygulayan kamu görevlileri de bu konuda şaşkın!

YAYINCILARA KATMA DEĞER VERGİSİ İADESİ VAR

7161 sayılı Kanun'un 17. maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesine eklenen (n) bendi ile Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yayıncılık sertifikası verilen yayıncıların kitap ve süreli yayın teslimleri katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Yayıncılar tam istisna kapsamındaki bu teslimlerinden dolayı indiremedikleri katma değer vergisi iadelerini geri alabilecekler. Yani yayıncılar da katma değer vergisi iadesi alacaklar.

Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından "yayıncılık sertifikası" verilmiş yayıncıların kitap ve süreli yayın teslimlerinin katma değer vergisinden istisna edilmesi düzenlemesi 1 Şubat'ta yürürlüğe girdi. Düzenlemeye göre; kitapta uygulanan %8 katma değer vergisi, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından

“**yayıncı sertifikası**” verilmiş yayıncılardan alınan kitap ve süreli yayın teslimleri katma değer vergisinden istisna edilmiştir.

Çatal kazık yere çakılmıyor! Kanun yürürlüğe ama uygulamada çok sorun var. Yayıncılar, stoklarında bulunan veya yeni yayınlayacakları kitapların dağıtımçılara ve kitapçılara toptan satışlarında veya e -ticaret ya da doğrudan yayınevinden katma değer vergisi mükellefi olmayan nihai tüketicilere perakende satışlarında katma değer vergisi uygulamayacaklar.

Kitap okuyucuları kitapçılardan aldıkları kitaplar için yüzde 8 katma değer vergisi öderken; “**yayıncılık sertifikası**” sahibi yayıncılar ise katma değer vergisi ödemeyecekler. Peki kitap okumak isteyen okuyucu yayıncıyı nerden bulacak? Buldu diyelim 100 liradan aşağıya katma değer vergisi var; 100 liradan fazlasına ise katma değer vergisi yok!

Yayıncılar genelde büyük şehirlerde. Anadolu’da yayıncı yok. Hadi yayıncıyı buldu. Alacağı kitap 99 lira tuttu. Yüzde 8 vergisi ile ödeyeceği para 106 lira 92 kuruş. 100 liralık alırsa sadece 100 lira ödeyecek! Kitapçıdan katma değer vergisi hariç 100 liraya kitap aldığında katma değer vergisi ile birlikte ödeyeceği rakam 108 lira.

Anayasanın temel ilkelerinden olan vergide genellik ve eşitlik ilkesi de güme gitti! Diyeceksiniz ki, zaten Anayasa’nın kendisi ve kararları uygulanıyor mu ki? Eskiden “**bir defa ihlal etmekle bir şey olmazdı.**” Şimdi her gün ihlal ediliyor! “**Anayasa Kararlarını tanımıyorum.**” Diyen Cumhurbaşkanı’mız var! Anayasa zaten uygulanmıyor. “**Parlamentar sistem anayasası mı, başkanlık sistemi anayasası mı**” olduğu belli değil! Artık melez bir Anayasamız var.

İSTİSNANIN UYGULAMADA YARATACAĞI SORUNLAR

İstisnasından yararlanabilmek için 100 TL ve üzeri alışveriş yapmak hükmü uygulamada sorunlar yaratacaktır. Yukarıda verdiğimiz örnekte de görüldüğü gibi 99 liralık kitap alan 100 lira alandan vergi nedeniyle daha fazla para ödemektedir. Bu nedenle bu ayırımın kaldırılması yani alt sınır kaldırılmalıdır. Cumhurbaşkanı Kararı ile istisnanın alt sınırının sıfıra indirilme yetkisi bulunmaktadır.

Sadece sertifikalı yayıncılardan alınan kitap alışverişine istisna tanındığı için istisnadan yararlanma koşulunun 100 liranın altındaki satışlara uygulanmamasının anlamlı bir tarafı bulunmamaktadır.

Yayınevlerine bağlı işyerlerindeki uygulama nasıl olacaktır? Bir yayın evinin muhtelif şehirlerdeki işyerlerinin varlığı bilindiğinden bu yerlerde yapılan satışları için de katma değer vergisi uygulanıp uygulanmayacağı konusunda da net bir belirleme bulunmamaktadır. Konu Maliyenin tebliği ile açıklığa kavuşacaktır. Ancak bu tebliğ de henüz yayınlanmadı.

TÜRKİYE VE GELİŞMİŞ ÜLKE UYGULAMALARI

Ekonomik kriz nedeniyle bastırılan müteahhitlerin konutlara, fabrikaların ürettikleri beyaz eşya, mobilya ve hatta mücevherat katma değer vergisi indirimlerinden yararlanırken elektronik kitabın vergisi yüzde 1'den yüzde 18, basılı kitaba ise yüzde 8 vergi uygulanmaktadır.

Getirilen “**yayıncı sertifikası**” düzenlemesi ile ucube bir uygulama yasallaşmış ve mevzuat düzenlemeleri de henüz yayınlanmamıştır.

Yazımızı çeşitli ülkelerde kitaba uygulanan katma değer vergisi benzeri vergiler hakkında Uluslararası Yayıncılar Birliği ve Avrupa Yayıncılar Federasyonu'nun dünyada 79 ülkeyi kapsayan 2017 yılı raporu ile devam edelim. Raporda; **“Bu ülkelerin yalnızca yüzde 22'si diğer tüketim kalemlerine uygulanan KDV oranının aynısını kitap için de geçerli kılarken, Türkiye dahil yüzde 39'u indirimli KDV'yi tercih ediyor; yine yüzde 39'luk bir kesim de sıfır KDV'yi benimsemiş durumda. Kısacası, incelenen ülkelerin yüzde 78 gibi önemli bir kısmı kitaba ya düşük KDV uyguluyor ya da hiç vergi almıyor. Standart vergi uygulayanların oranı ise yalnızca yüzde 22. Avrupa bölgesinde indirimli KDV benimsenirken yalnızca İngiltere ve İrlanda kitaptan hiç vergi almıyor; Latin Amerika'da ise Şili haricinde genel olarak sıfır vergi uygulanıyor.”** Denilmektedir.

Sonuç olarak gelişmiş ülkelere göre okuma oranının düşük olduğu Ülkemizde, AKP İktidarı kitap okumayı teşvik etmek istiyorsa kültür ve sanat üzerinden vergiyi kaldırmalıdır.